

Estetyka muzyczna I

Nazwa Wydziału	Wydział Historyczny
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Muzykologii
Nazwa modułu kształcenia	Estetyka muzyczna I
Kod modułu	H 226
Język kształcenia	polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p><u>Wiedza. Student zna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsce, znaczenie i specyfikę badań z zakresu estetyki muzyki w kontekście innych nauk humanistycznych • najważniejsze nurty i poglądy z zakresu filozofii i estetyki muzyki <p><u>Umiejętności. Student potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować, wykorzystywać i prezentować informacje z zakresu estetyki muzyki • merytorycznie dyskutować o wytworach kultury muzycznej, w oparciu o poglądy zawarte w publikacjach muzykologicznych • samodzielnie zdobywać wiedzę muzykologiczną w zakresie estetyki muzycznej, w oparciu o podaną bibliografię oraz inne źródła informacji • scharakteryzować podstawowe poglądy z zakresu estetyki muzycznej <p><u>Kompetencje społeczne. Student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jest otwarty na nowe idee i interpretacje oraz gotów do zmiany opinii w świetle nowych danych i argumentów • ma świadomość istotnej roli muzyki w życiu społecznym i w rozwoju człowieka
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Rok studiów	2 Studia I stopnia, stacjonarne
Semestr	4
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	Małgorzata Woźna-Stankiewicz
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	
Sposób realizacji	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	Wykład: 15

Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	3
Bilans punktów ECTS	Udział w zajęciach: 1 Bieżąca praca własna studenta: 1 Przygotowanie do egzaminu: 1
Stosowane metody dydaktyczne	metody podające: <ul style="list-style-type: none"> • objaśnienie lub wyjaśnienie metody problemowe: <ul style="list-style-type: none"> • wykład problemowy metody programowane <ul style="list-style-type: none"> • z użyciem komputera
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	Efekty kształcenia sprawdzane są w trakcie egzaminu kończącego zajęcia
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	Egzamin pisemny (10 pytań) obejmujący treści wykładów i obowiązkowych lektur (zob. literatura podstawowa).
Treści modułu kształcenia	Treści merytoryczne – tematyka zajęć: I. Filozofia sztuki a estetyka. Treść i dzieje pojęcia estetyki (etymologia pojęcia, propozycja A. G. Baumgartena w kontekście filozofii Leibniza, Wolffa i Kanta). Estetyka i teoria muzyki jako dyscypliny muzykologiczne (m.in. Adler, Riemann, Barbag, Lissa, Dahlhaus, Eggebrecht, Palisca, Helga de la Motte-Haber, Gołąb). II. Przedmiot estetyki a przedmiot estetyki muzyki (wybór stanowisk od XVIII do połowy XX wieku, m.in. Baumgarten, Kant, Hanslick, Riemann, Łobaczewska, Lissa, Gołaszewska, Dahlhaus, Beardslay, Stolnitz, Osborne, Kneif, Berger). III. Historyczne definicje sztuki i sztuk pięknych; klasyfikacje sztuk i miejsce muzyki (wybór stanowisk od starożytności do początku XX wieku, m.in. Arystoteles, Kwintylian, Manetti, Ficino, Pietro, Blondel, Vico, Batteux, Kant, Hegel, Langer). IV. Historyczne koncepcje muzyki – jej istota, status ontyczny, cele, funkcje, cechy, rodzaje; relacja twórcy-dzieła-odbiorcy; dzieło muzyczne – notacja, wykonanie muzyczne; przeżycie estetyczne (wybór stanowisk od XVIII do połowy XX wieku, m.in. Dubos, Batteux, Sulzer, Schulz, Rousseau, Kant, Wackenroder, Tieck, Hoffmann, Hegel, Schopenhauer, Hanslick, Busoni, Meyer, Lissa). V. Spór o estetyczną naturę sztuki i jej autonomię w odniesieniu do twórczości awangardowej XX wieku i działań artystycznych w XXI wieku (zasygnalizowanie problemów).
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<u>Literatura podstawowa (obowiązkowa):</u> <u>A.1. Teksty źródłowe</u> <ul style="list-style-type: none"> • J. G. Sulzer: Ogólna charakterystyka sztuk pięknych, z Allgemeine Theorie der schönen

Künste [1771-1774], tłum pol., w: Europejskie źródła myśli estetyczno-literackiej polskiego Oświecenia..., oprac. T. Kostkiewiczowa, Z. Goliński. Warszawa 1997, s. 534-547 [odbitka w Bibliotece Instytutu Muzykologii UJ].

- J. G. Sulzer: Opera; Operetki, opery komiczne, z Allgemeine Theorie..., tłum. pol. w „Res Facta Nova“ 8, Poznań 2005.
- J.-J. Rousseau: Rozprawa o pochodzeniu języków... [1781], tłum. pol., w: Europejskie źródła..., op. cit., s. 267-300 [odbitka w Bibliotece Instytutu] lub Szkic o pochodzeniu języków..., tłum. B. Banasiak, Kraków 2001.
- Kant: Krytyka władzy sądenia [1790]. Warszawa 1986, s.252-276.
- W. Sierakowski: Sztuka muzyki dla młodzieży krajowej, t. I, Kraków 1795, s. 1-22; t. II, Kraków 1796, s. 163-193.
- Ch. Batteux: Zasady literatury [1802], fragmenty w tłum pol., w: Europejskie źródła..., op.cit., s. 232-248 [odbitka w Bibliotece Instytutu].
- E. T. A. Hoffmann: Sinfonia [...] L. van Beethoven [...] No.5..., w: „Allgemeine Musikalische Zeitung” 1810 nr 40 i 41 [tłum. pol., odbitka w Bibliotece Instytutu]
- Schopenhauer: Świat jako wola i przedstawienie [1819]. T.I. Warszawa 1994, s.269-413.
- G. W. F. Hegel: Wykłady o estetyce [1820, wyd. 1835]. Warszawa 1964, t. III, s.154-266.
- E. Hanslick: O pięknie muzycznym [1854]. Warszawa 1903.
- F. Busoni: Zarys nowej estetyki muzyki [1907], w: „De Musica” I, 2001; III, 2002: [http:// free.art.pl/demusica](http://free.art.pl/demusica)
- L. B. Meyer: Emocja i znaczenie w muzyce [1956]. Kraków 1974, rozdz. I, II, III.
- Z. Lissa: O procesualnym charakterze dzieła muzycznego, w: Szkice z estetyki muzycznej. Kraków 1965 oraz O istocie dzieła muzycznego[1968], w: Nowe szkice z estetyki muzycznej. Kraków 1975.

A.2. Literatura przedmiotu

- K. Berger: Potęga smaku. Teoria sztuki. Gdańsk 2008, Część pierwsza. Estetyka: Przeznaczenie dzieła sztuki.
- L. Bieszczad: Kryzys pojęcia sztuki. Kraków 2003, rozdz.: I. Awangarda a tradycyjne pojęcie sztuki; II. Sztuka awangardy według Th. W. Adorna [odbitka w Bibliotece

	<p>Instytutu]</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Bristiger: Uwagi wstępne do hasła „Opera” J. G. Sulzera, w „Res Facta Nova” 8, Poznań 2005. • C. Dahlhaus: Estetyka muzyki [1967], Warszawa 2007. • C. Dahlhaus: Idea muzyki absolutnej i inne studia. Kraków 1988, rozdziały: Doświadczenie historyczne i doświadczenie estetyczne; • E. Hanslick i pojęcie formy muzycznej; Paradygmat estetyczny muzyki absolutnej; Historia pojęcia i jej zawilosci; Tezy o muzyce programowej. • C. Dahlhaus, H. H. Eggebrecht: Co to jest muzyka? [1985]. Warszawa 1992, s.54-93, 113-153. • E. Fubini: Historia estetyki muzycznej. Kraków 1997, s.11-13; 198-353; 429-440; 518-522. • M. Gołaszewska: Zarys estetyki. Kraków 1973, rozdz.: I. Estetyka jako nauka; V.4. Teorie przeżycia estetycznego; VII. Estetyka wobec sztuki współczesnej. • M. Gołąb: Spór o granice poznania dzieła muzycznego. Wrocław 2003, s. 17-24, 45-54. • M. Gmys: Poetyka teatru operowego Feruccia Busoniego. Poznań 2005, s. 18-32. • Jarzębska A.: Strawiński. Myśli i muzyka. Kraków 2002, rozdz.4: Sztuka a ideologia postępu. • Jarzębska A.: Spór o piękno muzyki. Wprowadzenie do kultury muzycznej XX wieku. Wrocław 2004, rozdz. V: Spór o estetykę muzyki „współczesnej”. • T. Kneif: Prolegomena do estetyki muzycznej [1971], w „Res Facta” 7, Kraków 1973. • Lorentz: Metafizyka muzyki Schopenhauera a muzyka Beethovena, w: Filozofia muzyki. Studia, red. K. Guczalski. Kraków 2003. • M. Nawrocka: U podstaw romantycznej koncepcji muzyki. Poglądy E. T. A. Hoffmanna, w: Z filozoficznych problemów muzyki, red. M. Piotrowski. Poznań 1989. • W. Tatarkiewicz: Dzieje sześciu pojęć. Warszawa 1976, rozdz.: Sztuka: Dzieje pojęcia; Piękno: Dzieje pojęcia; Przeżycie estetyczne: Dzieje pojęcia. • M. Trzęsiok: Pieśni drzemią w każdej rzeczy. Muzyka i estetyka wczesnego romantyzmu niemieckiego. Wrocław 2009, rozdz. II: Muzyka w perspektywie „Krytyki władzy sądzania Immanuela Kanta”. • W. Welsch: Estetyka i anestetyka [1991],
--	---

tłum. M. Łukasiewicz, w: Postmodernizm. Antologia przekładów, red. R. Nycz. Kraków 1997.

- M. Woźna: Klasyczne i romantyczne argumentacje w estetyce K. Libelta, w: „Muzyka” 1989 nr 22.
- M. Woźna-Stankiewicz: Józefa Kremera poglądy na muzykę w kontekście kultury muzycznej XIX wieku, w: Józef Kremer (1806-1875), red. J. Maj. Kraków 2007.
- M. Woźna-Stankiewicz: Cnoty osiemnastowiecznego wirtuoza, w: Donum Natalicum. Studia Thaddaeo Przybylski otto genario dedicata, red. Z. Fabiańska, A. Jarzębska, A. Sitarz. Kraków 2007.

Literatura uzupełniająca:

- K. Berger: Potęga smaku. Teoria sztuki. Gdańsk 2008, Część druga. Poetyka i hermeneutyka: Treść i interpretacja dzieła sztuki.
- Berleant: Prze-mysleć estetykę [2004], tłum. M. Korusiewicz, T. Markiewka. Kraków 2007, Wstęp oraz Część pierwsza.
- J. Gajda-Krynicka: Czy można mówić o estetyce starożytnej? Noesis i aisthesis”, w: Wielkość i piękno w filozofii, red. J. Lipiec. Kraków 2003, s. 377-390.
- M. Gołaszewska: Estetyka rzeczywistości. Warszawa 1984, rozdz.: Rzeczywistość w sytuacji paraestetycznej.
- J. F. Lyotard: Odpowiedź na pytanie: co to jest postmodernizm, tłum. pol. M. P. Markowski, w: Postmodernizm. Antologia przekładów, red. R. Nycz. Kraków 1997.
- L. Miodoński: Muzyka i absolut. O wartości muzyki w idealizmie niemieckim, w: Filozofia muzyki. Studia, red. K. Guzalski. Kraków 2003.
- P. J. Przybysz: Czym jest przedmiot poznania w estetyce. Propozycje i rozstrzygnięcia Stefana Morawskiego, w: „De Musica” IX, 2004, [http:// free.art.pl/demusica](http://free.art.pl/demusica)
- M. Weitz: Rola teorii w estetyce [1956], w: Estetyka w świecie. Wybór tekstów, red. M. Gołaszewska. T. 1. Kraków 1985, s.347-359.
- W. Welsch: Estetyka i anestetyka [1991], tłum. M. Łukasiewicz, w: Postmodernizm. Antologia przekładów. Wybór, oprac. R. Nycz. Kraków 1996.
- R. J. Wieczorek: „O czystości w muzyce”. Anton Friedrich Justus Thibaut i romantyczny kult dawnej polifonii wokalne, w: Karol Szymanowski w perspektywie

	<p>kultury muzycznej przeszłości i współczesności, red. Z. Skowron. Kraków-Warszawa 2007.</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Woźna-Stankiewicz: Recepcja muzyki francuskiej w Polsce w II połowie XIX wieku w kontekście idei estetycznych epoki. Kraków 2003, rozdz. III: Poetyczność muzyki francuskiej.
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki</p>	